

RELACJA Z INAUGURACJI EUROPEJSKICH DNI ARCHEOLOGII 2024 W MUZEUM ARCHEOLOGICZNYM W BISKUPINIE

Posted on 12 czerwca 2024

12 czerwca, w Muzeum Archeologicznym w Biskupinie odbyła się oficjalna, krajowa inauguracja #EDA 2024. Już w najbliższy weekend – 14-16 czerwca zapraszamy na żywą lekcję historii!

Europejskie Dni Archeologii, w skrócie **#EDA**, to coroczne wydarzenie odbywające się w Polsce od 2019 roku. Jego początki sięgają 2010 roku, kiedy to zostało zainicjowane we Francji przez Narodowy Instytut Archeologicznych Badań Ratowniczych (Inrap), który obecnie koordynuje to przedsięwzięcie na skalę europejską. Koordynatorem #EDA w Polsce jest Narodowy Instytut Dziedzictwa.

W EDA angażują się muzea, uczelnie wyższe, ośrodki badawcze, do inicjatywy dołączają również mniejsze organizacje, takie jak koła naukowe, stowarzyszenia i fundacje, które mają okazję zaprezentować swoje działania podczas tych dni. Wydarzenia skierowane są do szerokiej publiczności, w tym rodzin z dziećmi, uczniów, studentów, dorosłych, a także entuzjastów i ekspertów w dziedzinie archeologii.

Inauguracja Europejskich Dni Archeologii w Muzeum Archeologicznym w Biskupinie

W 2024 roku, Muzeum Archeologiczne w Biskupinie obchodzi **jubileusz 90-lecia rozpoczęcia badań archeologicznych na stanowisku**. Miejsce inauguracji EDA nawiązuje także do jubileuszu **30-lecia nadania pierwszym polskim zabytkom statusu pomnika historii**. Na początku lat dziewięćdziesiątych ówczesni członkowie Rady Ochrony Zabytków sporządzili listę 100 obiektów spełniających kryteria opracowane dla miejsc światowego dziedzictwa z uwzględnieniem aspektu historycznego związanego z dziejami Polski. Na tej podstawie przygotowano pierwszą listę i 8 września 1994 roku, ówczesny Prezydent RP Lech Wałęsa wydał zarządzenia ustanawiające pierwsze w Polsce pomniki historii. Wpisy uporządkowano alfabetycznie, i tak **na pierwszej pozycji pojawił się Biskupin**.

Spotkanie inauguracyjne #EDA 2024 otworzyło wystąpienie gospodarza, dyrektora Muzeum Archeologicznego w Biskupinie, **dr Henryka Dąbrowskiego**. Następnie uczestnicy wysłuchali nagranych przemówień Generalnej Konserwator Zabytków, **Bożeny Żelazowskiej** oraz p.o. dyrektora Narodowego Instytutu Dziedzictwa, **Marleny Happach**, która podkreśliła:

"Już po raz szósty Polska uczestniczy w Europejskich Dniach Archeologii. Mamy przyjemność być dzisiaj w Biskupinie – miejscu symbolicznym dla polskiej archeologii, gdzie rozpoczęły się profesjonalne, multidyscyplinarne badania, a także miejscu, które 30 lat temu zostało uznane za pomnik historii. Jest to święto nas wszystkich – osób zaangażowanych w badanie i popularyzację wiedzy o zabytkach. Trzeba pamiętać, że archeologia to zasób, który raz zniszczony, nie może być odtworzony. Te czasami niepozorne ślady to tajemniczy przekaz z przeszłości, który państwo – jako eksperci i specjaliści – mogą z tego trudnego języka przetłumaczyć".

Generalna Konserwator Zabytków, Bożena Żelazowska powitała wszystkich zgromadzonych i podziękowała za zaangażowanie w ochronę dziedzictwa archeologicznego, a także w organizację święta archeologii.

Uczestników inauguracji przywitani również Sambor Gawiński, Wojewódzki Konserwator Zabytków, Jerzy Janczarski, dyrektor Departamentu Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz Jakub Wrzosek, kierownik Działu Dziedzictwa Archeologicznego NID.

Część oficjalną zakończyły wystąpienia programowe. Przedstawicielki NID, **dr Agnieszka Oniszcuk** i **dr Nina Glińska** mówiły o Europejskich Dniach Archeologii w kontekście misji NID, zachowania dziedzictwa archeologicznego dla przyszłych pokoleń. Przedstawiona została historia EDA oraz studia przypadków ochrony stanowisk archeologicznych wykorzystujących zaangażowanie lokalnych społeczności czy łączących dziedzictwo kulturowe z dziedzictwem przyrodniczym (Park Archeologiczny Aguntum, Austria). Wystąpienie dyrektora Państwowego Muzeum Archeologicznego, **dr Wojciecha Brzezińskiego** dotyczyło edukacji w archeologii. Uczestnicy obejrzeli przykłady pikników, festynów i rekonstrukcji, które Muzeum organizowało na przestrzeni lat.

Kolejną częścią programu była dyskusja panelowa „Dlaczego warto ubiegać się o status pomnika historii?”, w której wzięli udział przedstawiciele archeologicznych pomników historii: **dr Henryk Paweł Dąbrowski**, dyrektor Muzeum Archeologicznego w Biskupinie, **dr Andrzej Przychodni**, dyrektor Muzeum Historyczno-Archeologicznego w Ostrowcu Świętokrzyskim, **dr Andrzej Kowalczyk**, kierownik Oddziału Wczesnopiastowska Rezydencja na Ostrowie Lednickim, Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy oraz **Gabriela Kiełtyka-Sołtysiak**, kierownik Muzeum Archeologicznego w Wiślicy, oddziału Muzeum Narodowego w Kielcach.

Po krótkiej przerwie uczestnicy mogli wysłuchać prelekcji na temat wyzwań związanych z zachowaniem dziedzictwa archeologicznego in situ. **Mariusz Fejfer** z Muzeum Archeologicznego w Biskupinie opowiedział o konserwacji in situ oraz monitoringu środowiska w obrębie stanowiska archeologicznego w Biskupinie. Założenia projektu TRIQUETRA, czyli nowego spojrzenia na zachowanie stanowisk archeologicznych in situ zaprezentowały **dr Agnieszka Oniszcuk, Agnieszka Makowska oraz Agata Byszewska-Łasińska** z Narodowego Instytutu Dziedzictwa. NID jest jedną z 21 europejskich instytucji realizujących projekt TRIQUETRA. Toolbox for assessing and mitigating Climate Change risks and natural hazards threatening Cultural Heritage (Zestaw narzędzi do oceny i minimalizowania ryzyka związanego ze skutkami zmian klimatycznych i czynnikami naturalnymi zagrażającymi dziedzictwu kulturowemu). Ostatnią prelekcję - „Ochrona dziedzictwa archeologicznego wobec wyzwań antropocenu” - wygłosiła **dr Lidia Żuk** z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Inaugurację #EDA 2024 zakończył **spacer archeologiczny**, podczas którego dr Henryk P. Dąbrowski, Mariusz Fejfer oraz Szymon Nowaczyk z Muzeum Archeologicznego w Biskupinie przedstawili działania, jakie podejmuje Muzeum na rzecz zachowania dziedzictwa in situ.

Relacja na żywo z wydarzenia dostępna jest na kanale [YouTube TV NID](#).

Na wydarzenia organizowane w ramach tegorocznych Europejskich Dni Archeologii zapraszamy już w ten weekend! W Polsce odbędzie się **ponad 150 wydarzeń** organizowanych przez **ponad 61 instytucji**.

[Program wydarzeń organizowanych w dniach 14-16 czerwca w Polsce \(stan na 10.06.2024 r.\)](#) – do pobrania.

Patronem medialnym Europejskich Dni Archeologii są: Polskie Radio S.A. i Archeologia Żywa.

Wystąpienie otwierające: dr Nina Glińska, Narodowy Instytut Dziedzictwa i dr Henryk Paweł Dąbrowski, dyrektor Muzeum Archeologicznego w Biskupinie, fot. NID/Paweł Hołubiec

Wystąpienie otwierające, Marlena Happach, p.o. dyrektora Narodowego Instytutu Dziedzictwa, fot. NID/Paweł Hołubiec

Wystąpienie programowe, dr Agnieszka Oniszczyk, Narodowy Instytut Dziedzictwa, fot. NID/Paweł Hołubiec

Wystąpienie programowe, dr Wojciech Brzeziński, dyrektor Państwowego Muzeum Archeologicznego, fot. NID/Paweł Hołubiec

Panel dyskusyjny, dr Henryk Paweł Dąbrowski, dyrektor Muzeum Archeologicznego w Biskupinie, Gabriela Kiełtyka-Sołtysiak, kierownik Muzeum Archeologicznego w Wiślicy, oddziału Muzeum Narodowego w Kielcach, dr Andrzej Kowalczyk, kierownik Oddziału Wczesnopiastowska Rezydencja na Ostrowie Lednickim, Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy oraz dr Andrzej Przychodni, dyrektor Muzeum Historyczno-Archeologicznego w Ostrowcu Świętokrzyskim, fot. NID/Paweł Hołubiec

Mariusz Fejfer z Muzeum Archeologicznego w Biskupinie, fot. NID/Paweł Hołubiec

uczestnicy inauguracji EDA 2024, spacer po Muzeum Archeologicznym w Biskupinie, fot. NID/ Paweł Hołubiec

spacer po Muzeum Archeologicznym w Biskupinie, fot. NID/ Paweł Hołubiec

spacer po Muzeum Archeologicznym w Biskupinie, fot. NID/ Paweł Hołubiec

spacer po Muzeum Archeologicznym w Biskupinie, fot. NID/ Paweł Hołubiec